

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ġames Awla)

10 ta' Frar 2022 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – L-ewwel paragrafu (b) tal-Artikolu 66 – Impożizzjoni tal-VAT – Żbir tal-prezz – Artikolu 167 – Żolqien u portata tad-dritt ta' tnaqqis tal-VAT tal-input imħallsa – Artikolu 167a – Deroga – Kontabbiltà tal-żlas irrevut – Kiri u sullokazzjoni ta' proprjetà immobbli użata għal użu industrijali jew kummerċjali”

Fil-Kawża C-9/20,

li għandha bżala sużżett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Finanzgericht Hamburg (il-Qorti tal-Finanzi ta' Hamburg, il-Ġermanja), permezz ta' deċiżjoni tal-10 ta' Diċembru 2019, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-10 ta' Jannar 2020, fil-proċedura

Grundstücksgemeinschaft Kollaustraße 136

vs

Finanzamt Hamburg-Oberalster,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ġames Awla),

komposta minn C. Lycourgos, President tar-Raba' Awla, li qed jaqxi bżala President tal-Ġames Awla, I. Jarukaitis (Relatur) u M. Ilešić, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: E. Tanchev,

Reżistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Grundstücksgemeinschaft Kollaustraße 136, minn M. Gerber, Steuerberater,
- għall-Gvern Ġermani, inizjalment minn J. Möller u S. Eisenberg, sussegwentement minn J. Möller, bżala aqenti,
- għall-Gvern Svedi, minn O. Simonsson kif ukoll minn C. Meyer-Seitz, M. Salborn Hodgson, H. Shev, H. Eklinder u R. Shahsavan Eriksson, bżala aqenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, inizjalment minn R. Pethke u N. Gossement, sussegwentement minn R. Pethke, bżala aqenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tad-9 ta' Settembru 2021,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 20.12.2007, L 335, p. 60), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/45/UE tat-13 ta' Lulju 2010 (?U 2010, L 189, p. 1) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn Grundstücksgemeinschaft Kollaustraße 136 (iktar 'il quddiem “Kollaustraße”) u l-Finanzamt Hamburg-Oberalster (l-Awtorità tat-Taxxa ta' Hamburg-Oberalster, il-?ermanja) (iktar' il quddiem l-“awtorità tat-Taxxa”) dwar id-determinazzjoni tal-mument li fih jinqas id-dritt għal tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT).

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Il-premessa 24 tad-Direttiva tal-VAT tipprovdi:

“Il-kunġetti ta' avveniment li jagħti lok għal ?las u imposizzjoni ta' VAT għandhom jiġu armonizzati jekk l-introduzzjoni tas-sistema komuni ta' VAT u ta' kwalunkwe emendi li jista' jkun hemm għaliha għandhom jgħidu effett fl-istess ?mien fl-Istati Membri kollha.”

4 Il-premessa 4 tad-Direttiva 2010/45 tipprovdi:

“Biex ikunu megħjuna l-intrapriżi ?għar u ta' daqs medju li jiltaqqu ma' diffikultajiet biex i?allsu l-VAT lill-awtorità kompetenti qabel ma jkunu r?evew il-?las mill-klijenti tagħhom, l-Istati Membri għandu jkollhom l-għa?la biex jippermettu li l-VAT tin?adem permezz ta' sistema bba?ata fuq ?lasijiet, li tippermetti lill-fornitur biex i?allas il-VAT lill-awtorità kompetenti wara li dan jir?ievi l-?las għal provvista u li tistabbilixxi d-dritt tiegħu għat-tnaqqis meta j?allas għal provvista. Dan għandu jippermetti lill-Istati Membri biex jintrodu?u sistema bba?ata fuq ?lasijiet fakultattivi li ma jkollhiex effett negattiv fuq il-bilan? ta' d?ul ta' flus relatat mal-ir?evuti tal-VAT tagħhom.”

5 It-Titolu VI tad-Direttiva tal-VAT, intitolat “Avveniment li jagħti lok għal ?las u imposizzjoni ta' vat”, fih tmien kapitoli. Ta?t it-Taqsima 2 ta' dan it-titolu, intitolata “Provvista ta' merkanzija jew servizzi”, l-Artikolu 63 ta' din id-direttiva jipprovdi:

“Għandu jkun hemm avveniment li jagħti lok għal ?las u l-VAT għandha ti?i imposta meta l-merkanzija jew is-servizzi huma pprovduti.”

6 L-Artikolu 66 tal-imsemmija direttiva jippre?i?a:

“[B]?ala deroga mill-Artikoli 63, 64 u 65, l-Istati Membri jistgħu jipprovdu li l-VAT għandha ti?i imposta, fir-rigward ta' ?erti transazzjonijiet jew ?erti kategoriji ta' persuni taxxabbli f'wie?ed mi?-?minijiet li ?ejjin:

[...]

(b) mhux iktar tard mi?-?mien meta ji?i ri?evut il-?las;

[...]”

7 It-Title X tad-Direttiva tal-VAT, intitolat “Tnaqqis”, fih erba’ kapitoli. Ta’t il-Kapitolu 1 ta’ dan it-titolu, intitolat “Ori?ini u skop tad-dritt ta’ tnaqqis”, jidhru b’mod partikolari l-Artikoli 167, 167a u 168 ta’ din id-direttiva.

8 L-Artikolu 167 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

“Dritt ta’ tnaqqis ise?? fil-?in meta t-taxxa mnaqqsa ti?i imposta.”

9 Skont l-Artikolu 167a ta’ din id-direttiva:

“L-Istati Membri jistg?u jipprovdu fi skema fakultattiva li d-dritt g?at-tnaqqis ta’ persuna taxxabli li l-VAT tag?ha ssir dovuta unikament f’konformità mal-[ewwel paragrafu (b) tal-Artikolu 66] g?andu ji?i pospost sakemm il-VAT fuq il-merkanzija jew is-servizzi pprovduti tit?allas lill-fornitur tag?ha.

[...]”

10 L-Artikolu 168 tal-imsemmija direttiva jipprovdi:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabli ta’ persuna taxxabli, il-persuna taxxabli g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mill-VAT li g?andha t?allas dan li ?ej:

(a) il-VAT dovuta jew im?allsa f’dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta’ merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra;

[...]”

11 Il-Kapitolu 4 tat-Title X tad-Direttiva tal-VAT, intitolat “Regoli li jirregolaw l-e?er?izzju tad-dritt ta’ tnaqqis”, jinkludi b’mod partikolari l-Artikoli 178 u 179 ta’ din id-direttiva.

12 L-Artikolu 178(a) tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi:

“Biex te?er?ita d-dritt ta’ tnaqqis, persuna taxxabli g?andha tissodisfa l-kondizzjonijiet li ?ejjin:

(a) g?all-finijiet ta’ tnaqqis skont l-Artikolu 168(a), fir-rigward tal-provvista ta’ merkanzija jew servizzi, dan irid ikollu fattura mag?mula skont it-Taqsimiet 3 sa 6 tal-Kapitolu 3 tat-Title XI;”

13 Skont l-Artikolu 179 ta’ din id-direttiva:

“Il-persuna taxxabli g?andha teffettwa t-tnaqqis billi tnaqqas mill-ammont totali tal-VAT dovuta g?al perijodu partikolari ta’ taxxa l-ammont totali ta’ VAT li fir-rigward tag?ha, matul l-istess perijodu, id-dritt li tnaqqas irri?ulta u hu e?er?itat skond l-Artikolu 178.

[...]”

14 It-Title XI tad-direttiva msemmija, intitolat “Obbligi ta’ persuni taxxabli u ta’ ?erti persuni mhux taxxabli”, fih tmien kapitoli, fosthom il-Kapitolu 3, intitolat “Fatturazzjoni”. Ta’t it-Taqsima 4 ta’ dan il-kapitolu, intitolata “Kontenut tal-fatturi”, l-Artikolu 226 tal-istess direttiva jippre?i?a:

“Ming?ajr pre?udizzju g?ad-disposizzjonijiet partikolari stabbiliti f’din id-Direttiva, dawn id-dettalji li ?ejjin biss huma me?tie?a g?all-finijiet ta’ VAT fuq fatturi ma?ru?a skond l-Artikoli 220 u 221

[...]

(7a) fejn il-VAT issir dovuta fil-waqt meta l-?las ji?i ri?evut f'konformità mal-Artikolu 66 (b), u d-dritt g?at-tnaqqis jirri?ulta meta t-taxxa ssir dovuta, ir-referenza “Kontabbiltà bba?ata fuq ?lasijiet”;

[...]”

Id-dritt ?ermani?

15 L'Umsatzsteuergesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-d?ul mill-bejg?), tal-21 ta' Frar 2005 (BGBl. 2005 I, p. 386), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?at-tilwima fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem l-“UStG”), tipprovdi, fl-Artikolu 13 tag?ha, intitolat “E?i?ibbiltà tat-taxxa”:

“(1) It-taxxa ssir dovuta:

1. g?all-provvisti u servizzi o?ra:

a) fil-ka? ta' kalkolu tat-taxxa fuq il-ba?i tal-korrispettivi miftiehma (l-ewwel sentenza tal-Artikolu 16(1)), fl-iskadenza tas-sena finanzjarja ta' dikjarazzjoni provvi?orja li matulha jkunu twettqu s-servizzi. Dan japplika wkoll g?all-provvisti parzjali. Ikun hemm provvista parzjali meta l-korrispettiv finanzjarju g?al ?erti partijiet ta' provvista li tista' ti?i sseparata ekonomikament ikun miftiehem b'mod separat. Jekk il-korrispettiv finanzjarju, jew parti minnu, ji?i r?evut qabel ma ti?i e?egwita l-provvista jew il-provvista parzjali, it-taxxa relatata mag?hom issir e?i?ibbli mal-iskadenza tas-sena finanzjarja li matulha l-korrispettiv jew il-korrispettiv parzjali jkun ?ie r?evut,

b) fil-ka? ta' kalkolu tat-taxxa skont il-korrispettivi finanzjarji r?evuti (Artikolu 20), fl-iskadenza tas-sena finanzjarja li matulha jkunu ?ew ir?evuti dawn il-korrispettivi,

[...]”

16 L-Artikolu 15 ta' din il-li?i, intitolat “Tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa”, jipprevedi:

“(1) In-negozjant jista' jnaqqas l-ammonti li ?ejjin b?ala taxxa tal-input im?allsa:

1. it-taxxa legalment dovuta fuq provvisti ta' prodotti u servizzi li saru minn operatur ie?or g?all-finijiet tan-negozju tieg?u. L-e?er?izzju tad-dritt g?al tnaqqis jippre?umi li l-imprenditur ikollu fattura ma?ru?a skont l-Artikoli 14 u 14a.

[...]”

17 L-Artikolu 16 tal-imsemmija li?i, intitolat “Kalkolu tat-taxxa, sena taxxabbli u tassazzjoni fuq l-unità”, jipprovdi:

“(1) It-taxxa g?andha ti?i kkalkolata abba?i tal-korrispettivi finanzjarji miftiehma, ?lief jekk japplika l-Artikolu 20. Is-sena taxxabbli hija s-sena kalendarja. [...]

(2) L-ammonti li jistg?u jitnaqqsu skont l-Artikolu 15, li jaqg?u ta?t is-sena taxxabbli, g?andhom jitnaqqsu mit-taxxa kkalkolata skont il-paragrafu 1.”

18 L-Artikolu 20 tal-UStG, intitolat “Kalkolu tat-taxxa skont il-korrispettivi finanzjarji r?evuti”, jippre?i?a:

“L-amministrazzjoni fiskali tista', fuq talba, tawtorizza lill-imprenditur

1. li d-d?ul mill-bejg? globali tieg?u (Artikolu 19(3)) ma qabi?x l-EUR 500 000 matul is-sena kalendarja pre?edenti, jew
 2. li, skont l-Artikolu 148 tal-Abgabenordnung (il-Kodi?i Fiskali), huwa e?entat mill-obbligu li j?omm kotba tal-kontabbiltà u li jstabbilixxi regolament kontijiet abba?i ta' inventarji annwali, jew
 3. sa fejn iwettaq tran?azzjonijiet fil-kuntest ta' attività e?er?itata b?ala membru ta' professjoni liberali, fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 18(1) tal-Einkommensteuergesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-D?ul),
- jikkalkola t-taxxa mhux abba?i tal-korrispettivi finanzjarji miftiehma (l-ewwel sentenza tal-Artikolu 16(1)), i?da skont il-korrispettivi finanzjarji r?evuti.

[...]"

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

- 19 Kollaustraße, kumpannija ?ivili, tat b'kera art b'destinazzjoni industrijali u kummer?jali li hija stess kienet tikri.
- 20 Kollaustraße kif ukoll sid il-kera tag?ha kienu rrinunzjaw b'mod validu g?all-e?enzjoni ta' dawn it-tran?azzjonijiet ta' kiri u, g?aldaqstant, g?a?lu li ji?u su??etti g?all-VAT. Skont l-Artikolu 20 tal-UStG, huma ?ew awtorizzati mill-amministrazzjoni fiskali sabiex jikkalkolaw il-VAT skont il-korrispettivi finanzjarji r?evuti, jew, fi kliem ie?or, skont il-metodu tal-kontabbiltà tal-?las ir?evut, u mhux skont il-korrispettivi finanzjarji miftiehma. Min?abba l-kuntratt ta' kera, Kollaustraße kellha fattura permanenti valida.
- 21 Mis-sena finanzjarja 2004, Kollaustraße ng?atat sospensjoni mill-?las ta' parti mill-kirjiet. G?alhekk, hija ?allset parti mill-kirjiet tag?ha g?as-snin 2009 sa 2012 matul is-snin finanzjarji 2013 sa 2016. Hija bbenefikat ukoll minn ma?fra ta' dejn min-na?a ta' sid il-kera tag?ha matul is-sena 2016.
- 22 Il-?lasijiet mag?mula kienu jinkludu d-19 % kollha tal-VAT u Kollaustraße e?er?itat id-dritt tag?ha g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, irrispettivament mill-perijodu ta' kiri li g?alih kienu jikkorrispondu l-pagamenti, matul is-sena finanzjarja ta' dikjarazzjoni provvi?orja, jew tas-sena kalendarja, li matulha sar il-?las.
- 23 Waqt kontroll, l-amministrazzjoni fiskali qieset li d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa kien tnissel mit-twettiq tat-tran?azzjoni, f'dan il-ka? it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-art fuq ba?i mensili, u li g?alhekk dan kellu ji?i invokat g?as-snin finanzjarji korrispondenti.
- 24 Konsegwentement, in?ar?u stimi ta' taxxa g?as-snin finanzjarji 2011 sa 2015 kif ukoll avvi? provvi?orju ta' tassazzjoni g?as-sena finanzjarja 2016. F'dawn l-avvi?i, it-taxxa li g?andha titnaqqas ?iet ikkalkolata skont il-kirja miftiehma kull sena, u dan wassal g?al a??ustament fiskali fl-ammont totali ta' EUR 18 409.67 g?as-snin finanzjarji 2013 sa 2016.
- 25 Huwa ppre?i?at li l-avvi?i ta' tassazzjoni g?as-snin pre?edenti ma ?ewx emendati, peress li l-?las tat-taxxa kien preskritt. Il-VAT li kienet ?iet inklu?a fil-kirjiet im?allsa matul is-snin 2013 u 2014, li tikkorrispondu g?all-perijodi ta' kiri tas-snin 2009 u 2010, ma tressqitx fil-kont ta' Kollaustraße b?ala taxxa tal-input, peress li l-amministrazzjoni fiskali qieset li d-dritt g?al tnaqqis kellu ji?i invokat g?as-snin finanzjarji 2009 u 2010.
- 26 Fit-3 ta' Lulju 2017, Kollaustraße ressqet ilment kontra l-avvi?i ta' tassazzjoni ma?ru?a g?as-

snin finanzjarji 2013 sa 2016, li ?ie mi??ud fit-8 ta' Novembru 2017. Kollaustra?e g?alhekk ippre?entat rikors, fit-28 ta' Novembru 2017, quddiem il-Finanzgericht Hamburg (il-Qorti tal-Finanzi ta' Hamburg, il-?ermanja), fejn invokat ksur tad-Direttiva tal-VAT, billi sostniet li, meta l-fornitur ta' o??etti jew il-fornitur ta' servizzi jikkalkola t-taxxa dovuta minnu skont il-kontropartijiet finanzjarji r?evuti, id-dritt g?al tnaqqis tal-benefi?jarju tal-kunsinna jew tal-provvista jin?oloq biss fil-mument tal-?las tal-korrispettiv finanzjarju.

27 Peress li g?andha tiddetermina jekk, meta l-fornitur ta' o??etti jew il-fornitur ta' servizzi jikkalkola l-VAT skont il-korrispettivi finanzjarji r?evuti, id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT jin?oloqx mill-mument tat-twettiq tal-kunsinna jew tal-provvista jew biss meta ji?i ri?evut il-?las tal-korrispettiv finanzjarju, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni tal-le?i?lazzjoni ?ermani?a li skontha d-dritt g?al tnaqqis g?andu dejjem ji?i invokat mill-mument tal-e?ekuzzjoni tal-kunsinna jew tal-provvista.

28 Hija tindika li, skont il-le?i?lazzjoni ?ermani?a, id-dritt g?al tnaqqis jitnissel meta titwettaq il-kunsinna ta' o??etti jew il-provvista ta' servizzi u ftit jimporta l-mument meta t-taxxa ssir e?i?ibbli ming?and il-fornitur ta' o??etti jew ming?and il-fornitur ta' servizzi u ftit jimporta jekk it-taxxa tkunx ikkalkolata mill-fornitur ta' o??etti jew mill-fornitur ta' servizzi abba?i tal-korrispettivi finanzjarji miftiehma jew abba?i tal-korrispettivi finanzjarji r?evuti. Hija tindika, f'dan ir-rigward, li l-le?i?latur ?ermani? ma g?amilx u?u mill-possibbiltà mog?tija lill-Istati Membri fl-Artikolu 167a tad-Direttiva tal-VAT, b'tali mod li, fid-dritt ?ermani?, id-dritt g?al tnaqqis tad-destinatarju tal-kunsinna ta' o??etti jew tal-provvista ta' servizzi jin?oloq mill-mument tat-twettiq tal-kunsinna jew tal-provvista anki meta l-fornitur ta' o??etti jew il-fornitur ta' servizzi jkun persuna taxxabbli intaxxata skont il-korrispettivi finanzjarji r?evuti.

29 Madankollu, il-qorti tar-rinviju g?andha dubju dwar il-kompatibbiltà tad-dritt ?ermani? mad-dritt tal-Unjoni fid-dawl tal-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT, li jipprovdi li d-dritt g?al tnaqqis jitnissel biss fil-mument meta t-taxxa li tista' titnaqqas issir dovuta.

30 Fil-fehma tag?ha, jista' jitqies li d-dritt ?ermani? imur kontra applikazzjoni rigoru?a ta' dan l-Artikolu 167, sa fejn, filwaqt li l-le?i?latur nazzjonali g?amel u?u mill-possibbiltà mog?tija lill-Istati Membri li jipprovdu li t-taxxa ssir dovuta minn ?erti persuni taxxabbli biss meta ji?i r?evut il-prezz, huwa jipprevedi li d-dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa, anki f'dan il-ka?, jin?oloq malli l-kunsinna jew il-provvista tkun ?iet e?egwita, u b'hekk tinkiser ir-rabta bejn l-e?i?ibbiltà tat-taxxa u d-dritt g?al tnaqqis.

31 Il-qorti tar-rinviju tqis li tali applikazzjoni rigoru?a tal-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT hija sostnuta mill-punt 7a tal-Artikolu 226 ta' din id-direttiva, li ma ?iex traspost fid-dritt intern. Hija tindika li, minkejja n-nuqqas ta' traspo?izzjoni min-na?a tar-Repubblika Federali tal-?ermanja ta' dan il-punt 7a tal-Artikolu 226, id-duttrina ssostni li minn dan jirri?ulta li r-relazzjoni bejn l-e?i?ibbiltà tat-taxxa u d-dritt g?al tnaqqis stabbilit fl-Artikolu 167 tal-imsemmija direttiva hija issa mandatorja.

32 G?all-kuntrarju, jista' jitqies, fil-fehma tag?ha, li d-dritt ?ermani? huwa kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni jekk l-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT ma jistabbilixxi regola mandatorja, i?da jinkludi biss "idea gwida". Tali interpretazzjoni tirri?ulta minn dikjarazzjoni tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u tal-Kummissjoni Ewropea inklu?a f'rendikont tax-xog?lijiet preparatorji dwar l-Artikolu 17(1) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 1977, Vol. 145, p. 1), li l-formulazzjoni tag?ha ?iet riprodotta fl-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT. Skont din id-dikjarazzjoni, l-Istati Membri jistg?u jidderogaw mill-prin?ipju previst f'dan l-Artikolu 17(1), meta l-fornitur ta' merkanzija jew il-fornitur ta' servizzi huwa ntaxxat skont id-d?ul li jkun ir?ieva.

33 Fil-ka? li Stat Membru jista' jidderoga mill-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT, il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll dwar jekk il-persuna taxxabbli tistax, f'dawn il-ka?ijiet, fi kwalunkwe ka? tinvoka d-dritt g?al tnaqqis matul is-sena tat-taxxa li fiha d-dritt g?al tnaqqis in?oloq skont applikazzjoni rigoru?a ta' dan l-artikolu, meta ma jkollhiex iktar il-possibbiltà li tinvokah g?all-e?er?izzju ta' tassazzjoni pre?edenti li huwa rilevanti skont id-dritt nazzjonali.

34 F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tesponi li, skont id-dritt ?ermani?, persuna taxxabbli li ma tkunx ippro?ediet g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input ma tistax tinvoka d-dritt g?al tnaqqis tag?ha g?al sena taxxabbli ulterjuri. Hija tindika li, g?alhekk, id-dritt g?al tnaqqis ma jistax ji?i e?er?itat meta t-taxxa tal-input ma tkunx iktar tista' ti?i invokata b'mod retroattiv min?abba l-iskadenza tat-terminu ta' likwidazzjoni tat-taxxa, b?al fil-kaw?a li tressqet quddiemha. Madankollu, hija tqis li l-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT jista' jimponi evalwazzjoni differenti f'tali ka?. Fil-fatt, fid-dawl tal-importanza fundamentali tad-dritt g?al tnaqqis u sabiex ti?i ggarantita n-newtralità tal-VAT, jista' jkun ne?essarju, fil-fehma tag?ha, li persuna taxxabbli tkun tista' tnaqqas it-taxxa tal-input matul il-perijodu ta' tassazzjoni li jirri?ulta mill-applikazzjoni ta' dan l-artikolu anki fil-ka? fejn id-dritt nazzjonali jidderoga minnha.

35 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Finanzgericht Hamburg (il-Qorti tal-Finanzi ta' Hamburg) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"1) L-Artikolu 167 tad-Direttiva [tal-VAT] jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi li d-dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input jirri?ulta di?à fil-?in li sse?? it-tran?azzjoni, anki jekk, skont id-dritt nazzjonali, it-taxxa tkun e?i?ibbli fil-konfront tal-fornitur ta' o??etti jew ta' servizzi biss meta dan tal-a??ar jir?ievi l-korrispettiv finanzjarju u dan ma jkunx g?adu t?allas?

2) Fil-ka? ta' risposta negattiva g?all-ewwel domanda: l-Artikolu 167 tad-Direttiva [tal-VAT] jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi li d-dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input ma jistax ji?i invokat g?all-perijodu ta' tassazzjoni li fih ikun t?allas il-korrispettiv finanzjarju jekk it-taxxa tkun e?i?ibbli fil-konfront tal-fornitur ta' o??etti jew ta' servizzi biss meta dan tal-a??ar jir?ievi l-korrispettiv finanzjarju, is-servizz ikun di?à ?ie pprovdut matul il-perijodu ta' tassazzjoni pre?edenti u, skont id-dritt nazzjonali, g?al ra?unijiet ta' preskrizzjoni, ma jkunx iktar possibbli li ji?i invokat id-dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input g?al dak il-perijodu ta' tassazzjoni pre?edenti?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

36 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi li d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa jin?oloq mill-mument tat-twettiq tat-

tranżazzjoni fil-każ fejn, skont deroga nazzjonali skont il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 ta' din id-direttiva, it-taxxa ssir eżiżibbli mingħand il-fornitur ta' oġġetti jew mingħand il-fornitur ta' servizzi biss meta jiżi rġevut il-korrispettiv finanzjarju u dan ikun għadu ma t'allasx.

37 Din il-qorti tippreżenta li, skont l-ewwel sentenza tal-punt 1 tal-Artikolu 15(1) tal-UStG, id-dritt għal tnaqqis jinqas meta l-kunsinna ta' oġġetti jew il-provvista ta' servizzi tkun saret mingħajr ma jittied inkunsiderazzjoni l-mument meta t-taxxa ssir dovuta mingħand il-fornitur tal-oġġetti jew mingħand il-fornitur tas-servizzi. Ftit jimporta, b'mod partikolari, li dan il-fornitur ta' oġġetti jew li dan il-fornitur ta' servizzi jikkalkola t-taxxa, skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 16(1) tal-UStG, skont il-korrispettivi finanzjarji miftiehma jew li jikkalkolaha, skont l-Artikolu 20 tal-UStG, skont il-korrispettivi finanzjarji rġevuti.

38 Preliminarjament, għandhom jiġu ttrattati d-domandi tal-qorti tar-rinviju dwar l-interpretazzjoni, li tirriżulta minn dikjarazzjoni tal-Kunsill u tal-Kummissjoni riprodotta f'rendikont tax-xogħlijiet preparatorji li jikkonfermaw l-Artikolu 17(1) tad-Direttiva 77/388, li tgħid li l-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT jistabbilixxi biss idea gwida u mhux regola imperattiva. F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li tali dikjarazzjoni ma tistax tintuża għall-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt sekondarju meta, b'al fil-kawża prinċipali, il-kontenut tad-dikjarazzjoni ma jkun bl-ebda mod espress fit-test tad-dispożizzjoni inkwistjoni u, għaldaqstant, ma jkollux portata żuridika (sentenza tas-26 ta' Frar 1991, Antonissen, C?292/89, EU:C:1991:80, punt 18).

39 Skont l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, hemm lok li, għall-finijiet tal-interpretazzjoni ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni, ma jittiżidx inkunsiderazzjoni biss il-kliem tagħha, iżda wkoll il-kontest tagħha u l-għanijiet imfittxija mil-leżiżjoni li tagħmel parti minnha (sentenza tas-27 ta' Jannar 2021, De Ruiter, C?361/19, EU:C:2021:71, punt 39 u l-urisprudenza relatata).

40 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-formulazzjoni tal-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT, dan huwa żar u mingħajr ambigwiżà, kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 49 tal-konklużjonijiet tiegħu. Dan l-artikolu jesprimi regola ġenerali li ttipprovdi li l-olqien tad-dritt għal tnaqqis tal-VAT tal-input, għad-destinatarju ta' oġġetti jew ta' servizzi, huwa stabbilit fil-mument meta l-VAT korrispondenti ssir dovuta mingħand il-fornitur ta' oġġetti jew mingħand il-fornitur ta' servizzi.

41 Fir-rigward, fit-tieni lok, tal-kontest ta' din id-dispożizzjoni, għandu jifakkar li, skont l-Artikolu 63 tad-Direttiva tal-VAT, l-avveniment li jagħti lok għat-taxxa jsej u din issir eżiżibbli fil-mument tal-kunsinna tal-oġġetti jew tal-provvista ta' servizzi.

42 Madankollu, il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi li l-Istati Membri jistgħu, b'deroga b'mod partikolari minn dan l-Artikolu 63, jipprevedu li t-taxxa ssir eżiżibbli għal żerti tranżazzjonijiet jew għal żerti kategoriji ta' persuni taxxabbli mhux iktar tard minn meta jiżi rġevut il-żlas.

43 Peress li jikkostitwixxi deroga mir-regola stabbilita fl-Artikolu 63 tad-Direttiva tal-VAT, l-Artikolu 66 tagħha għandu jiġi interpretat b'mod strett (sentenza tas-16 ta' Mejju 2013, TNT Express Worldwide (Poland), C?169/12, EU:C:2013:314, punt 24 u l-urisprudenza relatata).

44 Għalkemm il-fatt li l-leġislatur estenda sostanzjalment il-kamp ta' applikazzjoni tad-derogi ammissibbli jippermetti li jiġi preżunt li huwa kellu l-intenzjoni li jagħti setgħa diskrezzjonali wiesgħa lill-Istati Membri, madankollu, dan ma jippermettix li jitqies li Stat Membru jiddisponi minn marġni ta' diskrezzjoni sabiex jiddetermina l-mument meta t-taxxa ssir eżiġibbli minbarra wieċed minn dawk il-mument prewisti fl-ewwel paragrafu (a) sa (c) tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT (sentenza tas-16 ta' Mejju 2013, TNT Express Worldwide (Poland), C-169/12, EU:C:2013:314, punt 25 u l-urisprudenza relatata).

45 Issa, sabiex tkun tista' tingħata interpretazzjoni koerenti tal-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT mal-Artikolu 167 ta' din id-direttiva, li jipprevedi li d-dritt għal tnaqqis jinqas fil-mument meta t-taxxa ssir dovuta, għandu jiġi konkluż li, meta, skont il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66, it-taxxa ssir eżiġibbli mhux iktar tard minn meta jiġi rreżut il-prezz, id-dritt għal tnaqqis jgħodd ukoll fil-mument ta' tali prezz.

46 Fit-tielet lok, din il-konklużjoni hija kkorroborata mill-għan imfittex mid-Direttiva tal-VAT. Fil-fatt, minn naħa, għandu jiġi rrilevat li din id-direttiva tistabbilixxi sistema komuni tal-VAT ibbażata, b'mod partikolari, fuq definizzjoni uniformi tat-tranżazzjonijiet taxxabbli. B'mod partikolari, il-premessa 24 tad-direttiva msemmija tippreżenta li l-konklużjoni ta' "fatt taxxabbli" u ta' "eżiġibbiltà tat-taxxa" għandhom jiġu armonizzati sabiex l-applikazzjoni u l-modifiki ulterjuri tas-sistema komuni ta' VAT jidher li fis-seħħ fl-istess data. B'hekk, il-leġislatur tal-Unjoni kellu l-intenzjoni li jarmonizza bis-siġid id-data li fiha jidher li fis-seħħ l-obbligu fiskali fl-Istati Membri kollha, sabiex jiġi ggarantit prezz uniformi ta' din it-taxxa (sentenza tat-2 ta' Mejju 2019, Budimex, C-224/18, EU:C:2019:347, punti 21 u 22).

47 Min-naħa l-oħra, għandu jittfakkar li d-dritt għal tnaqqis tal-VAT jikkostitwixxi prinċipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT, li ma jistax, b'ala prinċipju, jiġi limitat, u jiġi eżerċitat immedjatament għat-taxxi kollha imposti fuq it-tranżazzjonijiet tal-input imwettqa mill-persuna taxxabbli (sentenza tal-21 ta' Novembru 2018, Vandan, C-664/16, EU:C:2018:933, punt 37 u l-urisprudenza relatata).

48 Din is-sistema hija intiża li tkompletament, fil-konfront tal-kummerċjant, il-piż tal-VAT dovuta jkun imqallsa matul l-attivitàjiet ekonomiċi tiegħu kollha. Is-sistema komuni tal-VAT tgarantixxi, konsegwentement, in-newtralità perfetta fir-rigward tal-piż fiskali tal-attivitàjiet ekonomiċi kollha, irrispettivament mill-għanijiet jew mir-riżultati ta' dawn l-attivitàjiet, bil-kundizzjoni li dawn ikunu huma stess suġġetti għall-VAT (sentenza tal-21 ta' Novembru 2018, Vandan, C-664/16, EU:C:2018:933, punt 38 u l-urisprudenza relatata).

49 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-konklużjoni li tinsab fil-punt 45 ta' din is-sentenza tippermetti applikazzjoni konformi ma' dawn il-prinċipji meta l-persuna taxxabbli tkun f'pożizzjoni li tikseb id-dritt għal tnaqqis tal-VAT tal-input mill-mument meta t-taxxa ssir eżiġibbli mingħand il-fornitur tal-oġġetti jew mingħand il-fornitur ta' servizzi.

50 Din il-konklużjoni ma hijiex ikkontestata mill-argument imressaq mill-Gvern Germani li jgħid li, peress li ma użax il-possibbiltà offruta fl-Artikolu 167a tad-Direttiva tal-VAT, id-dritt għal tnaqqis jinqas meta l-kunsinna ta' oġġetti jew il-provvista ta' servizzi ssir skont l-artikolazzjoni tal-Artikoli 63 u 167 ta' din id-direttiva u dan indipendentement mill-fatt li t-taxxa ssir dovuta għal kerti persuni taxxabbli meta jiġi rreżut il-prezz.

51 Kif irrileva l-Avukat Ġenerali fil-punt 51 tal-konklużjonijiet tiegħu, li kieku l-leġislatur tal-Unjoni ried li d-dritt għal tnaqqis jinqas dejjem fil-mument tal-kunsinna ta' oġġetti jew tal-provvista ta' servizzi, huwa seta' jorbot it-tliet id-dritt għal tnaqqis mal-fatt taxxabbli, li ma huwiex affettwat mir-regoli speċjali li jinsabu fl-Artikoli 64 sa 67 tad-Direttiva tal-VAT, pjuttost milli fil-mument meta l-

VAT issir e?i?ibbli, li huwa su??ett g?al dawn ir-regoli.

52 Il-konkluzjoni li tinsab fil-punt 45 ta' din is-sentenza lanqas ma tista' titqieg?ed indiskussjoni mill-argument imqajjem mill-Gvern ?ermani? li jg?id li l-Artikolu 167a tad-Direttiva tal-VAT ma g?andux kamp ta' applikazzjoni awtonomu ma?enb l-Artikolu 167 ta' din id-direttiva, jekk id-dritt g?al tnaqqis jitnissel meta ji?i ri?evut il-?las fil-ka?ijiet li jaqg?u ta?t il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tal-imsemmija direttiva.

53 G?andu jittfakkar li dan l-Artikolu 167a ?ie introdott bl-g?an li l-Istati Membri jkunu jistg?u jintrodu?u deroga li tirrigwarda d-data li fiha d-dritt g?al tnaqqis jista' ji?i e?er?itat mill-persuni taxxabbli li jag?mlu dikjarazzjoni tal-VAT fil-kuntest ta' sistema fakultattiva ta' kontabbiltà ta' ?las ir?evut inti? biex ji?i ssimplifikat il-?las tat-taxxa g?all-impri?i ?-?g?ar (sentenza tas-16 ta' Mejju 2013, TNT Express Worldwide (Poland), C?169/12, EU:C:2013:314, punt 34).

54 Fil-fatt, dan l-Artikolu 167a jipprovdi li l-Istati Membri jistg?u jipprovdu, fil-kuntest ta' skema fakultattiva, li d-dritt g?at-tnaqqis ta' persuna taxxabbli li l-VAT tag?ha ssir dovuta unikament f'konformità mal-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 g?andu ji?i pospost sakemm it-taxxa fuq il-merkanzija jew is-servizzi pprovduti lilha tit?allas lill-fornitur tal-o??etti jew lill-fornitur tas-servizzi.

55 L-imsemmi Artikolu 167a jippermetti g?alhekk li d-dritt g?al tnaqqis tal-persuni taxxabbli li l-VAT tag?hom issir e?i?ibbli biss skont il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT jiddewwem sakemm dan il-?las isir lill-fornituri ta' o??etti jew lill-fornituri ta' servizzi tag?hom.

56 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i enfasizzat li, kif jirri?ulta mill-premessa 4 tad-Direttiva 2010/45, dan l-Artikolu 167a ?ie inklu? fid-Direttiva tal-VAT sabiex jg?in lill-impri?i ?g?ar u ta' daqs medju li g?andhom diffikultajiet sabiex i?allsu l-VAT lill-awtorità kompetenti qabel ma jkunu t?allsu mill-klijenti tag?hom u sabiex jippermetti lill-Istati Membri jintrodu?u skema fakultattiva ta' kontabbiltà tal-?las ir?evut li ma jkollhiex effett negattiv fuq il-flussi tal-flus marbuta mad-d?ul mill-VAT tag?hom.

57 L-Artikolu 167a tad-Direttiva tal-VAT jaqa' g?alhekk fil-kuntest ta' sistema fakultattiva li l-Istati Membri jistg?u jipprevedu, u li l-applikazzjoni tag?ha taqa' hija stess fid-deroga di?à prevista barra minn hekk fil-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 ta' din id-direttiva. G?alhekk huwa biss fil-kuntest ta?-?irkustanzi previsti mill-imsemmi Artikolu 167a li huwa possibbli li tinkiser ir-rabta bejn l-e?i?ibbiltà tat-taxxa fuq il-fornitur ta' o??etti jew il-fornitur ta' servizzi u d-dritt g?al tnaqqis immedjat tal-VAT tal-input mill-persuna taxxabbli.

58 F'dan ir-rigward, kif irrileva, essenzjalment, l-Avukat ?enerali fil-punt 66 tal-konkluzjonijiet tieg?u, l-Artikolu 167a tad-Direttiva tal-VAT g?andu kamp ta' applikazzjoni ?afna iktar limitat minn dak tal-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 ta' din id-direttiva, peress li dan tal-a??ar inizjalment ma ?iex adottat bil-g?an li jistabbilixxi sistemi ta' kontabbiltà ta' ?las ir?evut g?all-impri?i ?g?ar u ta' daqs medju u peress li ma jipprevedi ebda limitu massimu ta' d?ul mill-bejg? u lanqas ma je?i?i li d-deroga tkun fakultattiva g?all-persuni taxxabbli kkon?ernati.

59 G?aldaqstant, g?andu ji?i kkonstatat li l-imsemmi Artikolu 167a jikkon?erna deroga spe?ifika u limitata ?afna li ma tistax tpo??i indiskussjoni l-konkluzjoni li tinsab fil-punt 45 ta' din is-sentenza.

60 F'dan il-ka?, g?andu, l-ewwel nett, ji?i rrilevat li r-Repubblika Federali tal-?ermanja g?amlet u?u mill-possibbiltà prevista fil-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT. Fil-fatt, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-le?i?latur ?ermani? implimenta l-fakultà mog?tija lilu skont din id-dispo?izzjoni billi ppreveda, fl-Artikolu 13(1)(1)(b) tal-UStG, li, g?all-kunsinni u servizzi o?ra,

it-taxxa ssir e?i?ibbli, fil-ka? ta' kalkolu tag?ha skont il-korrispettiv finanzjarju r?evut, fl-iskadenza tas-sena finanzjarja li matulha ?ew ir?evuti dawn il-korrispettivi.

61 Fir-rigward, it-tieni nett, tal-kwistjoni dwar jekk it-tran?azzjonijiet u l-persuni taxxabbli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jaqg?ux rispettivament ta?t “tran?azzjonijiet” jew “kategoriji ta' persuni taxxabbli” msemija fil-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li Kollaustraße u sid il-kera tag?ha ?ew awtorizzati mill-amministrazzjoni fiskali, skont l-Artikolu 20 tal-UStG, biex jikkalkolaw il-VAT mhux abba?i tal-korrispettivi finanzjarji miftiehma, i?da skont il-kontropartijiet finanzjarji r?evuti. G?aldaqstant, ming?ajr pre?udizzju g?all-verifiki li jappartjenu lill-qorti tar-rinviju, dawn jaqg?u ta?t il-persuni taxxabbli li fir-rigward tag?hom il-VAT issir e?i?ibbli mhux iktar tard minn meta ji?i ri?evut il-?las, fis-sens tal-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT.

62 G?alhekk, ming?ajr pre?udizzju g?all-verifiki li l-qorti tar-rinviju g?andha twettaq fir-rigward tal-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni tad-deroga nazzjonali skont il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva tal-VAT u tal-Artikolu 167 ta' din id-direttiva, jidher li d-dritt g?al tnaqqis ta' Kollaustraße jin?oloq fil-mument meta l-prezz ji?i ri?evut minn sid il-kera tag?ha.

63 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprovdi li d-dritt g?at-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa jin?oloq mill-mument tat-twettiq tat-tran?azzjoni fil-ka? fejn, skont deroga nazzjonali skont il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 ta' din id-direttiva, it-taxxa ssir e?i?ibbli biss ming?and il-fornitur ta' o??etti jew ming?and il-fornitur ta' servizzi mal-?las tal-korrispettiv finanzjarju, u meta dan ikun g?adu ma t?allasx.

Fuq it-tieni domanda

64 Fid-dawl tar-risposta g?all-ewwel domanda, ma hemmx lok li ting?ata risposta g?at-tieni domanda.

Fuq l-ispejje?

65 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Il-?ames Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 167 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2010/45/UE tat-13 ta' Lulju 2010, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi le?i?lazzjoni nazzjonali li tipprevedi li d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa jin?oloq mill-mument tat-twettiq tat-tran?azzjoni fil-ka? fejn, skont deroga nazzjonali skont il-punt (b) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 66 tad-Direttiva 2006/112, kif emendata bid-Direttiva 2010/45, it-taxxa ssir e?i?ibbli ming?and il-fornitur ta' o??etti jew ming?and il-fornitur ta' servizzi biss meta ji?i r?evut il-korrispettiv finanzjarju, u meta dan ikun g?adu ma t?allasx.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.